

Faktaa, fiktiota ja feikkiuutisia – miten olla hukkumatta informaatiotulvaan?

Maria Lassila-Merisalo

STKS IL-seminaari 17.11.2017

 SuomenLehdistö

Tutkimus: Jopa puolet suomalaisista uskoo

Tulos on tutkimuksen tehneen Tietoykkösen kehitys- ja asiakkuuspäällikön **Tanja Herrasen** mukaan hämmästyttävä.

vainneellisia uutisia

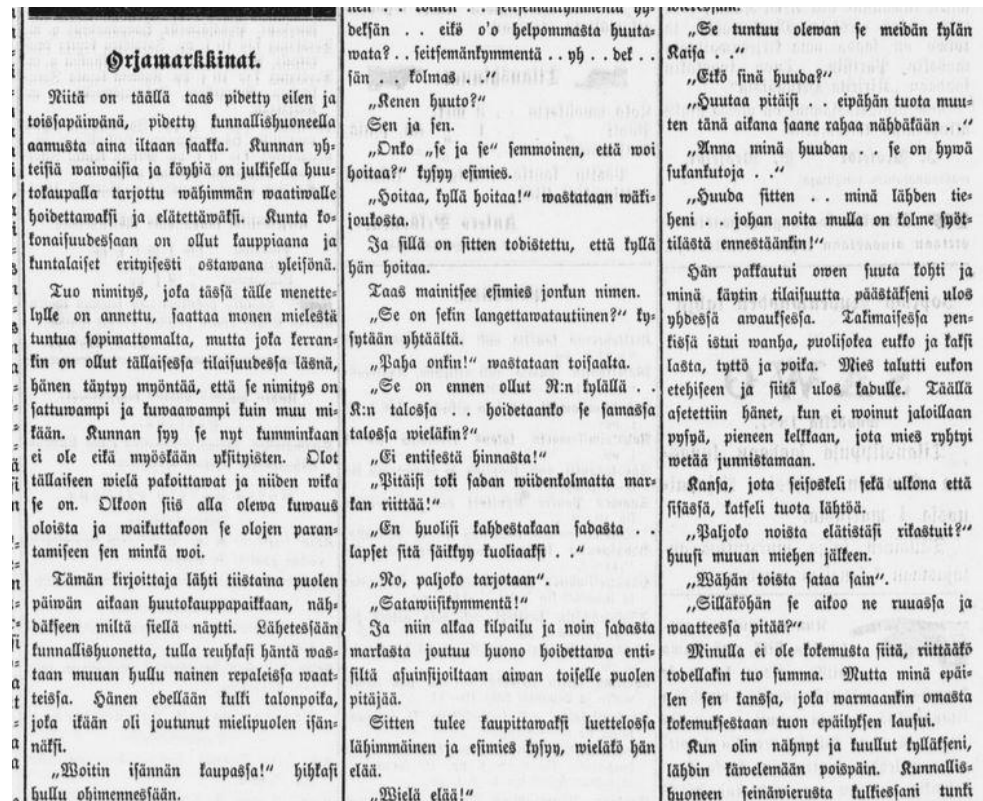

15.11.2017 16:08 • UUTISET

TUTKIMUS

Sawo, 30.12.1886

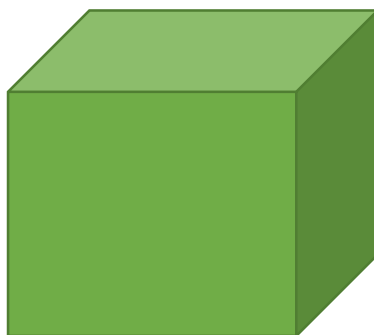
Juhani Aho:
Orjamarkkinat

Objektiivisuuden strateginen rituaali (Tuchman) 1972

”Ilmastomuutos on todellinen ja ihmisen aiheuttama ilmiö”

TUTKIJAT

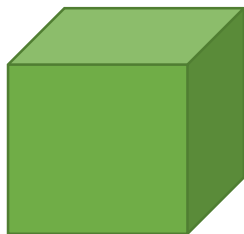

Kyllä

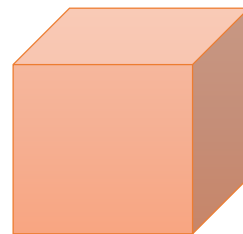

Ei

LEHTIJUTTU

Kyllä

Ei

Usko journalismin objektiivisuuteen

2003

facebook

2016

Mitä yleisö haluaa?

Arvostettu.com / fi.laowl.com

Mies pudottaa koripallon reilun 126 metrin korkeudesta, lopputulos tulee heille kaikille yllätyksenä

13 marraskuu

Omituinen elämä: Miehellä oli ummetusta 22 vuotta, kunnes lääkärit poistivat leikkauksessa 13 kiloa ulostetta

13 marraskuu

Peura tulee juosten pihaan - katso kuka on sen erityinen ystävä, joka odottaa sitä pihassa

13 marraskuu

Tuomarit haukkovat henkeään nähdessään naisten asut - kun musiikki alkaa, he saavat järkyttyä

13 marraskuu

Kuolevalla äidillä on ainoastaan muutama kuukausi elinaikaa - pelastuu entisen miehensä uuden vaimon ansiosta

13 marraskuu

23- vuotiaalla Jackilla oli kuolemaan johtava syöpä - hän paljastaa seuraavan suuren uutisen häissä

12 marraskuu

Lapset kivittivät 'vaarallista' pitbullia – koira ei halunnut mitään muuta kuin rakkautta ja hellyyttä

Kullankaivaja tekee oman tulkinnan Simon & Garfunkelin klassikosta - lopputulos on ainutlaatuinen

Pieni aasi oli hylätty onnettomuuden jälkeen kuolemaan – sen käyttäytyminen pelastajia kohtaan on hellyyttävää

Alkuperäinen julkaisukanava sumenee

Luottamuksen jälkeinen aika?

Tietoykkönen

- ❑ **Perussuomalaisia kannattavat näyttävät luottavan muita useammin omiin kykyihinsä tunnistaa valeutinen. Samoin vastaajat, jotka seuraavat verkkosivustoja kuten MV-lehti ja Oikea Suomi, ovat muita luottavaisempia valeutisten tunnistamisen suhteen.**

Donald Trump began his first full week as US president firmly on the defensive, after millions of Americans took to the streets to protest against his election and

2. Kuinka luotettava tekstin julkaisu ympäristö on?

Tarkastele, onko teksti julkaistu tieteellisessä julkaisussa vai esimerkiksi henkilökohtaisessa blogissa? Onko julkaisijalla kaupallisia, poliittisia tai muita intressejä, jotka voisivat vaikuttaa tekstin luotettavuuteen?

- ☒ hyvin luotettava
- ☐ melko luotettava
- ☐ ei kovin luotettava

Perustele vastauksesi lyhyesti.

Teksti on tunnetulta kaupalliselta sivustolta. Se on puutarhamyymälän oma sivusto, johon on koottu vinkkejä kesäkukkien kasvatuksesta ammattilaisten (työntekijöiden) avulla.

Millaisesta
asiantuntijasta
on kyse?

Tieteellinen asiantuntija

- esim. jääkiekkoon erikoistunut liikuntafysiologian tutkija
- asiantuntemus perustuu teoriaan ja tutkimustyöhön

Millaista tietoa
asiantuntijalta
voi saada?

esim. tutkimusartikkelin, josta selviää kuinka yleisiä selkävaivat suomalaisilla jääkiekkoilijoilla ovat, ovatko ne rasitus- vai traumaperäisiä ja miten niitä yleensä hoidetaan

Mikä on aineiston laajuus?
Kuinka suurella suulla
asiantuntija puhuu?

Ammatillinen asiantuntija

- esim. jääkiekkojoukkueen pitkäaikainen urheiluhieroja
- asiantuntemus perustuu käytäntöön ja ammatissa kertyneeseen osaamiseen

esim. ammattilehden jutun, jossa hieroja kertoo, millaisia selkävaivoja hänen omilla pelaajillaan on ollut ja mitä hoitoja hän pitää tehokkaimpina

Kokemusasiantuntija

- esim. peliuransa selkävamman takia lopettanut jääkiekkoilija
- asiantuntemus perustuu omaan kokemukseen

esim. blogin tai urheilulehden haastattelun, jossa jääkiekkoilija kertoo oman tarinansa tarkasti ja kokonaisvaltaisesti

suomenkuvalehti.admin

JYVÄT JA AKANAT

18.11.2009 10:54

Jaa

Kodeissa on kasvava
joukko kyynisiä
ihmisiä, jotka eivät
ota mediaa todesta.
Maria Lassila-Merisalo
Hämeen Sanomissa
14.4.2006

Jaa artikkeli

Lisää lukulistalle

OSALLISTU KESKUSTELUUN ↓

IL-opetuksen ydin?

1. Tietoa ja arkijärkeä?

2. Tervettä epäilyä?

3. Todellisia kohtaamisia?